

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Sžr/84/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1012201073                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.01.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Alena Adamcová           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:1012201073.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci žalobcu: Pozemkové spoločenstvo poľnohospodárskych a lesných pozemkov urbárikov obce Slaská, so sídlom Slaská 213, IČO: 37 996 592, zastúpené advokátom JUDr. Radkom Petruňom, Tehelná 189, Zvolen, proti žalovanému: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 659/2012-420 zo dňa 28. marca 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 194/12-160 zo dňa 19. marca 2014, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 194/12-160 zo dňa 19. marca 2014 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

### Odôvodnenie

#### I.

Napadnutým rozsudkom krajský súd (ďalej v texte rozhodnutia aj „prvostupňový súd“) postupom podľa ust. § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 659/2012-420 zo dňa 28. marca 2012, ktorým nevyhovел rozkladu žalobcu a potvrdil rozhodnutie žalovaného č. 3648/2011-560 zo dňa 15. novembra 2011, ktorým podľa § 65 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 71/1967 Zb.“ alebo „správny poriadok“) bolo zrušené rozhodnutie Poľnohospodárskej platobnej agentúry č. 500/482/19/2007 zo dňa 20. júna 2007 ako nezákonné a vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie.

V dôvodoch rozsudku krajský súd uviedol nasledovné:

„Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 11.06.2012 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 659/2012-420 zo dňa 28.03.2012, ktorým nebolo vyhovie rozkladu žalobcu a bolo potvrdené rozhodnutie žalovaného č. 3648/2011-560 zo dňa 15.11.2011. Uvedeným rozhodnutím žalovaný podľa § 65 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení nesk. predp. (ďalej len správny poriadok) zrušil rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry (ďalej len PPA) č. 500/482/19/2007 zo dňa 20.06.2007 o poskytnutí podpory na jednotnú platbu na plochu pre rok 2006 v sume 18.113,46 eur (545.686,27 Sk) pre žalobcu.

Žalobca v žalobe uviedol, že podľa žalovaného PPA nevykonala dostatočné dokazovanie pre posúdenie otázky, či bol žalobca skutočným oprávneným a jediným užívateľom všetkých pozemkov, ktoré v žiadosti o platbu deklaroval a teda či nedošlo z jeho strany k naddeklarácii pôdy, nakoľko deklarácia k tým istým pôdnym dielom bola uvedená v žiadostiach o platbu aj inými subjektmi. Tento záver žalovaného považoval žalobca za absolútne nesprávny a odporujúci v konaní zistenému skutkovému stavu veci. Mal za to, že v konaní bolo dostatočne preukázané, že bol oprávnený užívať pozemky, vo vzťahu ku ktorým bola poskytnutá platba od PPA, a to nájomnými zmluvami uzavretými s jednotlivými vlastníkami pozemkov, výdavkovými pokladničnými dokladmi o riadnom a včasnom zaplatení nájomného za užívanie pozemkov ich vlastníkom, potvrdením obce Slaská o platbe daní z nehnuteľností za užívanie predmetných pozemkov, ďalej faktúrami za realizáciu kosenia, mulčovania, diskovania a frézovania predmetných pozemkov, ktoré preukazujú, že tieto boli reálne obhospodarované, dokladmi o úhrade faktúr za uvedené práce a záznamami o prevádzke poľnohospodárskych strojov použitých pri obhospodarovaní pôdy. Žalobca preto tvrdil, že platba za rok 2006 mu bola rozhodnutím PPA priznaná oprávnene.

Žalobca ďalej uviedol, že podľa žalovaného mali byť ku konkrétnym pozemkom duplicitne uzatvorené nájomné zmluvy, jednak so žalobcom a jednak so spoločnosťou AZEX, s.r.o., avšak žalobca tvrdil, že zmluvy uzavreté so spoločnosťou AZEX, s.r.o. sú absolútne neplatné z dôvodu neurčitosti predmetu nájmu, nakoľko pozemky nie sú v nájomných zmluvách identifikované parcelným číslom. Nemožno preto podľa názoru žalobcu hovoriť o duplicitnom uzatvorení nájomných zmlúv. Žalobca ďalej tvrdil, že ak by aj žalovaný dospel k záveru, že predmetné zmluvy sú platné, poukázal na skutočnosť, že prenajímatelia pozemkov odstúpili od nájomných zmlúv so spoločnosťou AZEX, s.r.o. po tom, čo na neobhospodarovanie ich pozemkov písomne uvedenú spoločnosť upozornili. Dôvodom odstúpenia od zmlúv bola podľa žalobcu skutočnosť, že spoločnosť AZEX, s.r.o. ako nájomca predmetné pozemky na zmluvne dojednaný účel vôbec neužívala a nestarala sa o ne so starostlivosťou riadneho hospodára. Žalobca poukázal na podnet obecného zastupiteľstva Obce Slaská zo dňa 15.11.2004 na preskúmanie využiteľnosti dotácií poskytnutých spoločnosti AZEX, s.r.o., pričom tento podnet PPA vyhodnotila ako opodstatnený a zistila zanedbanie obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy uvedenou spoločnosťou. V mimo odvolacom konaní zrušené rozhodnutie PPA č. 500/482/19/2007 bolo teda podľa názoru žalobcu čo do jeho podstaty vecne správne a preto nebol dôvod ho rušiť napadnutým rozhodnutím.

Žalobca tvrdil, že konanie o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania je začaté okamihom doručenia oznámenia o začatí konania účastníkovi pôvodného konania a to v trojročnej lehote od právoplatnosti pôvodného rozhodnutia. Pokiaľ správny orgán v trojročnej lehote neoznámí účastníkovi konania začatie mimo odvolacieho konania, nie je už možné rozhodnutie preskúmať z dôvodu uplynutia zákonom stanovenej lehoty. Vzhľadom na to, že o začatí konania o preskúmanie rozhodnutia PPA mimo odvolacieho konania bol žalobca upovedomený len jediný raz a to listom zo dňa 25.08.2011 prevzatým dňa 31.08.2011, bolo konanie o preskúmanie rozhodnutia PPA začaté až dňom 31.08.2011 a teda po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej lehoty od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalobca tiež namietal, že podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia jedným z podkladov na jeho vydanie bolo oznámenie JUDr. Soukeníka dňa 22.08.2011, v prílohe ktorého doručil žalovanému rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 06.10.2010 č. k. 4C/17/2008-258 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 05.11.2011 č. k. 15Co/331/2010-288, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zrušený. Keďže tieto listiny žalobcovi neboli doručené, žalobca tvrdil, že mu nebola daná možnosť vyjadriť sa k týmto podkladom a uplatniť tak vplyv na priebeh a výsledok konania, čo je podľa jeho názoru v rozpore s § 33 ods. 2 správneho poriadku a čl. 46 ods. 2 Ústavy SR.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k obsahu žaloby uviedol, že PPA nie je orgán, ktorý je oprávnený posudzovať platnosť alebo neplatnosť zmlúv, zisťuje len to, či žiadateľ splnil podmienky na poskytnutie dotácie, čo sa v danom prípade nestalo z dôvodu, že na tie isté nehnuteľnosti si uplatňovali dotačný titul viaceré subjekty. Posúdenie platnosti či neplatnosti nájomných zmlúv patrí podľa žalovaného do výlučnej kompetencie príslušného súdu, pričom rozhodnutie súdu o platnosti alebo neplatnosti predmetných zmlúv nebolo priložené k žiadosti o dotáciu (ani neskôr počas celého rozhodovacieho procesu) a podľa informácií žalovaného takýmto dokladom žalobca nedisponuje dodnes.

Žalovaný nesúhlasil ani s názorom žalobcu, že nájomné zmluvy medzi prenajímateľmi a nájomcom - spoločnosťou AZEX, s.r.o. boli ukončené odstúpením, pretože v danom prípade ide o nájom poľnohospodárskych pozemkov upravený zákonom č. 503/2004 Z.z., ktorý ako lex specialis má prednosť pred ostatnými právnymi normami, ktoré možno použiť len subsidiárne. Poukázal na § 1 ods. 1, § 8 ods. 1, 2 a § 12 ods. 1 a 2 uvedeného zákona a tvrdil, že vo vzťahu k nájomným zmluvám na dobu určitú zákon č. 504/2003 Z.z. predpokladal ukončenie ich platnosti výpoveďou danou k 01.11. kalendárneho roka s výpovednou lehotou 1 rok a nie jednostranným odstúpením. Konštatoval, že uvedený zákon nepozná ukončenie nájmu odstúpením od zmluvy, pokiaľ to nie je explicitne uvedené v nájomnej zmluve aj s dôvodmi, pre ktoré je možné od zmluvy odstúpiť. Žalovaný taktiež poukázal na § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak nájomca užíva vec aj po skončení nájmu a prenajímateľ proti tomu nepodá návrh na vypratanie nehnuteľnosti na súde do 30 dní. Nakoľko prenajímateľa podľa informácií žalovaného nevyzvali spoločnosť AZEX, s.r.o. po odstúpení od zmlúv na vrátenie pozemkov a nepodali v lehote 30 dní na súd návrh na vypratanie, nájom sa obnovil za tých istých podmienok, za akých bol dojednaný pôvodne. V čase platnosti nájomných zmlúv so spoločnosťou AZEX, s.r.o. preto sporné pozemky nemohli byť predmetom nájmu platne dojednaného medzi prenajímateľmi a treťou osobou, ktorou bol žalobca.

Vzhľadom na to, že o priame platby na rok 2006 žiadal iný subjekt ako žalobca, bolo povinnosťou PPA v súlade s platnou európskou a národnou legislatívou sa v rozhodnutí č. 500/482/19/2007 zo dňa 26.06.2007 s touto skutočnosťou vysporiadať a vo veci rozhodnúť až po náležitom zistení skutkového stavu veci.

K námietke žalobcu, že podľa § 68 správneho poriadku nemôže správny orgán právoplatné rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť po uplynutí troch rokov od jeho právoplatnosti, žalovaný uviedol, že táto je účelová a zaujal názor, že v prípade fixácie trojročnej lehoty bez ohľadu na to, či účastník konania využil v zákonnej lehote riadne alebo mimoriadne opravné prostriedky, by bolo porušením čl. 46 Ústavy SR o práve na súdnu a inú právnu ochranu. Poukázal tiež na to, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 3S 255/2009 zo dňa 16.11.2010 rozhodnutie ministra č. 3059/2009-420 zo dňa 08.10.2009 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/, e/ O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bol žalovaný právnym názorom súdu v zmysle § 250j ods. 6 viazaný. Z uvedených dôvodov navrhol žalovaný žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Krajský súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci (§ 246 ods. 1 O.s.p.) na pojednávaní preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 O.s.p.), ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie aj postup správneho orgánu boli v medziach zákona.

Z pripojených administratívnych spisov správnych orgánov oboch stupňov súd zistil, že dňa 21.04.2006 požiadal žalobca o priame platby na plochu na rok 2006, o ktorej PPA rozhodla dňa 16.01.2007 (č. 500/1656/14459/2006) tak, že neposkytla žalobcovi jednotnú platbu na plochu z dôvodu 100% naddeklarácie a súčasne vylúčila žalobcu z poskytovania podpory v sume 691.953,71 Sk, ktorá sa mala odpočítavať žiadateľovi z nárokových podpôr v priebehu troch rokov. Rozhodnutiu predchádzala kontrola v spoločnosti AZEX, s.r.o., u žalobcu a v spoločnosti Agrosystem, s.r.o., ktoré vo svojich žiadostiach na rok 2006 deklarovali rovnaké pozemky.

PPA v rámci autoremedúry vydala nové rozhodnutie č. 500/482/19/2007 zo dňa 20.06.2007, ktorým rozhodla o poskytnutí podpory pre žalobcu na rok 2006 v sume 545.686,27 Sk.

Dňa 03.09.2008 podal advokát JUDr. David Soukeník žalovanému podnet na preskúmanie zákonnosti uvedeného právoplatného rozhodnutia zo dňa 20.06.2007 mimo odvolacieho konania, na základe ktorého žalovaný rozhodnutím č. 3170/2009 zo dňa 19.06.2009 zrušil predmetné rozhodnutie PPA a vec jej vrátil

na nové prejednanie a rozhodnutie. Proti rozhodnutiu žalovaného č. 3170/2009 zo dňa 19.06.2009 podal žalobca rozklad, na základe ktorého minister pôdohospodárstva rozhodnutím č. 3059/2009-420 zo dňa 08.10.2009 napadnuté rozhodnutie zo dňa 19.06.2009 potvrdil.

Krajský súd v Bratislave na základe žalobcovej žaloby rozsudkom č. k. 3S 255/2009-741 zo dňa 16.11.2010 zrušil rozhodnutie ministra č. 3059/2009-420 zo dňa 08.10.2009 a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie z dôvodu porušenia § 18 ods. 3 správneho poriadku v predmetnom konaní, čím nebola daná účastníkovi konania možnosť uplatniť svoje procesné práva pred vydaním rozhodnutia v mimo odvolacom konaní. Na základe uvedeného rozsudku krajského súdu vydal minister rozhodnutie č. 3071/2011-420 č.z.:38758/2011 zo dňa 29.06.2011, ktorým zrušil rozhodnutie ministerstva č. 3170/2009 zo dňa 19.06.2009 a vrátil vec žalovanému na nové prejednanie.

Následne začal žalovaný nanovo konať vo veci podnetu JUDr. Dávida Soukeníka na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania, upovedomil o konaní jeho účastníkov a umožnil žalobcovi vyjadriť sa k veci a k podkladom rozhodnutia. JUDr. Dávid Soukeník doručil žalovanému zápisnicu o pojednávaní pred Okresným súdom v Žiari nad Hronom č. k. 4C 17/2008-254 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 05.05.2011 č. k. 15Co/331/2010-288, žalobca doručil žalovanému rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 89/2010-41 zo dňa 06.05.2011 (právoplatný dňa 03.06.2011), ktorým bolo zrušené rozhodnutie ministra č. 3184/2009-420 zo dňa 12.10.2009 v spojení s rozhodnutím žalovaného č. 3171/2009 zo dňa 17.06.2009.

Rozhodnutím č. 3648/2011-560 zo dňa 15.11.2011 žalovaný zrušil rozhodnutie PPA č. 500/482/19/2007 zo dňa 20.06.2007 a vrátil vec žalovanému na nové prejednanie a rozhodnutie. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca rozklad, ktorému minister pôdohospodárstva, rozvoja vidieka SR rozhodnutím č. 659/2012-420 zo dňa 28.03.2012 nevyhovel a rozhodnutie žalovaného zo dňa 15.11.2011 potvrdil z dôvodov uvedených v písomnom vyjadrení k žalobe.

Podľa § 7 ods. 1 písm. a/ zákona č. 274/2006 Z.z. platobná agentúra rozhoduje o poskytovaní podpory a o poskytovaní dotácií a kontroluje jej použitie.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 274/2006 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa ods. 2 písm. b/ všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie a schvaľovanie žiadosti o dotácie podľa § 13 až 15.

Podľa § 18 ods. 1 správneho poriadku konanie sa začína na návrh účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu. Podľa ods. 2 konanie je začaté dňom, keď podanie účastníka konania došlo správne orgánu príslušnému vo veci rozhodnúť. Pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon.

Podľa § 65 ods. 1 správneho poriadku rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať správny orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správne orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal (§ 58), ak ide o rozhodnutie ústredného orgánu štátnej správy, jeho vedúci na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie (§ 61 ods. 2). Podľa ods. 2 správny orgán príslušný na preskúmanie rozhodnutia ho zruší alebo zmení, ak bolo vydané v rozpore so zákonom, všeobecne záväzným právnym predpisom alebo všeobecne záväzným nariadením. Pri zrušení alebo zmene rozhodnutia dbá na to, aby práva nadobudnuté dobromyseľne boli čo najmenej dotknuté. Podľa ods. 3 pri preskúmaní rozhodnutia vychádza správny orgán z právneho stavu a skutkových okolností v čase vydania rozhodnutia. Nemôže preto zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie, ak sa po jeho vydaní dodatočne zmenili rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo.

Podľa § 68 ods. 1 správneho poriadku správny orgán nemôže mimo odvolacieho konania rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť po uplynutí troch rokov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia. Podľa ods. 2 proti rozhodnutiu, ktorým sa zrušuje alebo mení rozhodnutie mimo odvolacieho konania, sa možno odvolať (podať rozklad). Ak správny orgán oznámil, že začal preskúmať rozhodnutie mimo odvolacieho konania, na preskúmanie a na rozhodnutie o odvolaní sa nevzťahuje lehota podľa odseku 1.

S ohľadom na vymedzenie žalobných dôvodov pripadlo súdu posúdiť, či boli splnené hmotnoprávne dôvody pre zrušenie vyššie uvedeného rozhodnutia PPA mimo odvolacieho konania, či zrušeniu rozhodnutia nebránili dobromyseľne nadobudnuté práva žalobcu a tiež či zrušeniu rozhodnutia nebránilo uplynutie troch rokov od jeho právoplatnosti.

Zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia mimo odvolacieho konania je mimoriadnym spôsobom nápravy nezákonných rozhodnutí. Zrušenie právoplatného rozhodnutia v mimo odvolacom konaní

prichádza do úvahy najmä vtedy, keď bola uložená povinnosť alebo priznané právo v rozpore so zákonom. Správny orgán je už pri rozhodovaní o tom, či začne mimo odvolacie konanie, povinný dbať na to, aby práva nadobudnuté na základe preskúmaného rozhodnutia dobromyseľne boli čo najmenej dotknuté. Musí teda zvážiť, či dôsledné uplatňovanie zásady zákonnosti nebude mať nepriaznivejšie následky na právne postavenie dotknutých osôb, ako by malo zachovanie stability právnych vzťahov založených právoplatnými rozhodnutiami. Dôvodom na zrušenie právoplatného rozhodnutia mimo odvolacieho konania je len taká nezákonnosť, ktorá existovala už v čase jeho vydania, to znamená, že pri rozhodovaní v mimo odvolacom konaní nie je možné brať do úvahy také zmeny skutkových alebo právnych okolností, ku ktorým došlo po nadobudnutí právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia. Konanie o preskúmanie právoplatného rozhodnutia mimo odvolacieho konania musí byť začaté pred uplynutím troch rokov od právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia. Po uplynutí tejto lehoty k zmene alebo zrušeniu právoplatného rozhodnutia mimo odvolacieho konania dôjsť nemôže.

Platobná agentúra je podľa zákona č. 274/2006 Z.z. o podpore v poľnohospodárstve a rozvoji vidieka oprávnená rozhodovať o poskytovaní podpory v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky. Poskytnutie podpory vo forme jednotnej platby na plochu patrí v zmysle uvedených právnych predpisov tomu poľnohospodárskemu subjektu, ktorý má právny vzťah k pôde, ku ktorej žiada podporu a túto aj riadne obhospodaruje. Na tie isté pôdne diely nie je možné poskytnúť podporu viacerým subjektom. V prípade zistenia, že na tú istú poľnohospodársku pôdu žiadajú podporu viaceré subjekty, vykoná PPA kontrolu namiesto a vylúči s poskytnutia podpory subjekt, ktorý v žiadosti deklaruje pôdu neoprávnene.

Z administratívneho spisu v prejednávanej veci vyplýva, že o priame platby na plochu na rok 2006 k tým istým pozemkom požiadali okrem žalobcu aj spoločnosti AZEX, s.r.o. a AGROSYSTÉM, s.r.o., čo bol dôvod, pre ktorý PPA po vykonaní kontroly na mieste rozhodnutím zo dňa 16.01.2007 neposkytla žalobcovi jednotnú platbu na plochu z dôvodu 100%-nej naddeklarácie. Z bližšie neobjasnených dôvodov však vydala PPA dňa 20.06.2007 nové rozhodnutie č. 500/482/19/2007, ktorým schválila žalobcovi poskytnutie podpory na jednotnú platbu na plochu vo výške 545.686,27 Sk a zároveň predchádzajúce rozhodnutie zo dňa 16.01.2007 zrušila bez toho, aby svoj postup akokoľvek odôvodnila. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.06.2007. V konaní nebola nijako vyriešená otázka, ktorému z troch subjektov, ktoré vo svojich žiadostiach deklarovali rovnaké pozemky, patrí podpora vo forme jednotnej platby na plochu a z akých dôvodov. Následne bolo na základe podnetu advokáta JUDr. Dávida Soukeníka zo dňa 03.09.2008 právoplatné rozhodnutie PPA zo dňa 20.06.2007 v mimo odvolacom konaní zrušené, a to prvostupňovým rozhodnutím žalovaného zo dňa 19.06.2009 v spojení s druhostupňovým rozhodnutím ministra zo dňa 08.10.2009. Toto druhostupňové rozhodnutie bolo v zapätí zrušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 255/2009-741 zo dňa 16.11.2010 a na jeho základe príslušný minister zrušil aj prvostupňové rozhodnutie žalovaného zo dňa 19.06.2009.

Po zrušení rozhodnutí vydaných v mimo odvolacom konaní žalovaný začal opätovne konať vo veci podnetu JUDr. Dávida Soukeníka na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania, v súlade s právnym názorom krajského súdu oznámil účastníkom začatie mimo odvolacieho konania, ktoré oznámenie bolo žalobcovi doručené dňa 31.08.2011 a po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia PPA č. 500/482/19/2007 zo dňa 20.06.2007 opätovne zrušil toto rozhodnutie z vyššie opísaných dôvodov.

Z administratívneho spisu vyplýva, že o žiadosti žalobcu o podporu zo dňa 21.06.2006 rozhodovala PPA na základe § 7 ods. 1 písm. a/, m/ zák. č. 274/2006 Z.z. o podpore v poľnohospodárstve a rozvoji vidieka a podľa nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 a nariadenia Rady (ES) č. 1257/1999. Zákon č. 274/2006 Z.z. v § 19 ods. 2 písm. b/ stanovil, že na konania o schvaľovanie žiadostí o dotácie v poľnohospodárstve sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (správny poriadok). Žalovaný v mimo odvolacom konaní preto z formálneho hľadiska nesprávne poukazoval na rozpor preskúmaného rozhodnutia PPA č. 500/482/19/2007 zo dňa 20.06.2007 s ustanoveniami § 3 ods. 4, 5, § 32 ods. 1, § 46 a § 47 ods. 3 správneho poriadku. Povinnosti orgánu verejnej správy objektívne a nestranne sa zaoberať každou prejednávanou vecou, spravodlivo a zákonne o nej rozhodnúť a rozhodnutie aj náležite odôvodniť, patria medzi základné atribúty demokratického a právneho štátu, ku ktorému sa Slovenská republika prihlásila v ústave (čl. 1 ods. 1, 2, čl. 2 ods. 2 Ústavy SR). Tieto povinnosti vyplývajú orgánom verejnej správy aj z čl. 41 Charty základných práv Európskej únie, ktorý zakotvuje právo na dobrú správu vecí verejných, ako aj z odporúčania Výboru ministrov Rady Európy CM/Rec (2007) 7 členských štátov z 20.06.2007 o dobrej správe, ktoré definuje zásady dobrej správy

(zásada zákonnosti, rovnoprávnosti, nestrannosti, proporcionality, právnej istoty, časovej primeranosti, participácie, úcty k súkromiu, transparentnosti). Uvedené zásady a princípy determinujú postup orgánov verejnej správy (vrátane PPA) pri rozhodovaní o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb aj v oblasti rozhodovania o dotáciách v poľnohospodárstve.

Majúc na zreteli uvedené všeobecné požiadavky na postup a rozhodnutie správneho orgánu považuje súd za potrebné zdôrazniť, že v mimo odvolacom konaní zrušené rozhodnutie PPA zo dňa 20.06.2007 vôbec nereaguje na skutočnosť, že k tým istým pôdnym dielom boli uplatnené žiadosti o podporu zo strany viacerých subjektov (nielen žalobcu), nezmieňuje sa o kontrolách na mieste vykonaných u všetkých troch uchádzačov, ani o predchádzajúcom rozhodnutí o nepriznaní podpory žalobcovi (s výnimkou výroku o zrušení tohto rozhodnutia bez akéhokoľvek odôvodnenia). Nijakým spôsobom nevysvetľuje, prečo správny orgán schválil žiadosť o podporu vo forme jednotnej platby na plochu práve žalobcovi. Preto možno spoľahlivo uzavrieť, že zrušené rozhodnutie vyššie uvedené štandardy dobrej správy nespĺňa. Krajský súd považoval záver žalovaného o tom, že rozhodnutie nevychádza zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a neobsahuje požadované náležitosti rozhodnutia, za správny a plne odôvodňujúce jeho zrušenie v mimo odvolacom konaní.

Z vyššie opísaných skutkových zistení vyplýva, že problém súbežnej deklarácie tých istých pozemkov v žiadostiach o podporu na rok 2006 podaných žalobcom a spoločnosťou AZEX, s.r.o. naďalej pretrváva, keďže každý z uvedených subjektov tvrdí, že v roku 2006 bol oprávneným užívateľom deklarovaných pozemkov. Súd poznamenáva, že konanie o podpore a dotáciách v poľnohospodárstve nie je tým správnym miestom, kde by sa mali riešiť spory o vlastníctvo či trvanie nájmu poľnohospodárskej pôdy. PPA totiž nie je orgánom disponovaným na to, aby si pred rozhodnutím o priznaní podpory priebežne vyriešil otázky platnosti či neplatnosti nájomných zmlúv medzi prenajímateľmi pôdy a jej užívateľmi, ďalej otázku zániku nájmu poľnohospodárskej pôdy na základe odstúpenia prenajímateľov od nájomných zmlúv, právne dôsledky prevodu vlastníctva prenajatých pozemkov na nájomcu, resp. otázky konkludentného obnovenia nájmu na základe zákona. Správny súd je toho názoru, že uvedené otázky môže záväzne vyriešiť len príslušný civilný súd, na ktorý by sa mali subjekty s kolidujúcimi nárokmi na podporu v poľnohospodárstve obrátiť. Bez rozhodnutia súdu o tom, kto bol v predmetnom období oprávneným užívateľom deklarovanej pôdy, totiž PPA nemôže o uplatnených nárokoch spoľahlivo rozhodnúť.

K tvrdeniu žalobcu o dobromyseľnom nadobudnutí práv na základe rozhodnutia PPA zo dňa 20.06.2007 súd uvádza, že žalobca od podania žiadosti o podporu na rok 2006 a následného rozhodnutia PPA o jeho vylúčení z poskytnutia podpory vedel a bol si vedomý, že na tú istú pôdu si uplatňujú podporu aj spoločnosti AZEX, s.r.o. a AGROSYSTÉM, s.r.o. Musel tiež vedieť, že následné rozhodnutie PPA zo dňa 20.06.2007 o schválení podpory pre žalobcu a zrušení predchádzajúceho rozhodnutia zo dňa 16.01.2007 nijako nevysvetľuje, prečo bolo vyhovené práve žalobcovej žiadosti. V následnom mimo odvolacom konaní bolo toto rozhodnutie zrušené a až do vydania napadnutého rozhodnutia toto rozhodnutie zostalo v platnosti len preto, že neskoršie rozhodnutia konštatujúce jeho nezákonnosť boli zrušené pre procesné pochybenia. Z uvedených dôvodov je podľa názoru súdu vylúčená dobromyseľnosť pri nadobudnutí práv na základe predmetného rozhodnutia, ktorá by bolo nezlučiteľná so zrušením rozhodnutia v mimo odvolacom konaní pre nezákonnosť.

Pokiaľ ide o námietky žalobcu ohľadom nedodržania zákonnej trojročnej lehoty na zrušenie predmetného rozhodnutia PPA, považuje súd za nepochybné, že konanie o preskúmanie právoplatného rozhodnutia mimo odvolacieho konania sa začína na podnet správneho orgánu a to bez ohľadu na skutočnosť, či sa správny orgán o dôvode pre začatie tohto konania dozvedel z vlastnej činnosti, alebo na základe oznámenia tretej osoby. V zmysle § 18 ods. 2 druhá veta správneho poriadku sa mimo odvolacie konanie považuje za začaté dňom, keď správny orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon. Spravidla býva týmto úkonom oznámenie o začatí mimo odvolacieho konania, ku ktorému môžu účastníci konania zaujať stanovisko. V prejednávanej veci správny orgán doručil formálne oznámenie o začatí mimo odvolacieho konania žalobcovi až dňa 30.08.2011 a to na základe právneho názoru vyjadreného v rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 255/2009-741. Nemožno však prehliadnuť, že najneskôr dňa 06.07.2009, kedy bolo žalobcovi doručené rozhodnutie žalovaného č. 6170/2009 zo dňa 19.06.2009 o zrušení rozhodnutia PPA č. 500/482/19/2007 zo dňa 20.06.2007 v mimo odvolacom konaní, sa žalobca o začatí mimo odvolacieho konania dozvedel a mohol uplatniť v tomto konaní všetky svoje procesné práva. Rozhodnutie žalovaného zo dňa 19.06.2009 teda bolo prvým

úkonom žalovaného urobeným voči žalobcovi, ktorým sa mimo odvolacie konanie v predmetnej veci začalo. Keďže sa tak stalo pred uplynutím troch rokov od právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia PPA zo dňa 20.06.2007, možno spoľahlivo konštatovať, že postup žalovaného bol v súlade s § 68 ods. 1 a 2 správneho poriadku.

Vzhľadom na uvedené dospel Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci k záveru, že napadnuté rozhodnutie i postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli v súlade so zákonom. Nakoľko námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, postupoval súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a nepriznal právo na náhradu trov žiadnemu z účastníkov, nakoľko žalobca vo veci úspech nemal a žalovanému z povahy veci nepatrí právo na náhradu trov v konaní o preskúmanie zákonnosti jeho rozhodnutia v správnom súdnictve.“

## II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, namietajúc, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. a taktiež z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.

Žalobca uviedol, že z ust. § 65 a nasl. Správneho poriadku vyplýva, že zrušenie alebo zmena právoplatných rozhodnutí na základe mimoriadneho opravného prostriedku, a to preskúmaním rozhodnutia mimo odvolacieho konania prichádza do úvahy len za situácie, ak sa v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku preukáže, že rozhodnutie je v rozpore s hmotným právom. Inštitút mimoriadnych opravných prostriedkov pri rešpektovaní stability práv priznaných právoplatným rozhodnutím nie je určený na odstraňovanie procesných väd a nedostatkov správneho (administratívneho) konania. Vzhľadom na uvedené, ak prvostupňový súd v danom prípade považoval nedostatočné odôvodnené rozhodnutia PPA a nedostatočné zistenie skutkového stavu veci PPA za dôvod pre jeho zrušenie, a to v rámci konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania, uvedený postup prvostupňového súdu je nesprávny a v rozpore so zákonom. Z obsahu súdneho a administratívneho spisu jednoznačne vyplýva, že v danom prípade nedošlo k takému stavu, že by bolo porušené hmotné právo upravujúce poskytnutie priamych platieb na plochu, ktoré by malo viesť k zrušeniu právoplatného rozhodnutia PPA postupom podľa ust. § 65 ods. 2 správneho poriadku. Prvostupňový súd nedospel k záveru, že rozhodnutie PPA je v rozpore s právnym predpisom (hmotným právom) upravujúcim poskytnutie priamych platieb na plochu (dotácií). V nadväznosti na uvedené žalobca uviedol, že ak by rozhodnutie PPA teoreticky aj trpelo vadami vytýkanými prvostupňovým súdom, jedná sa len o formálne procesné vady, ktoré nič nemenia na fakte, že rozhodnutie PPA č. 482/19/2007 je čo do jeho podstaty vecne správne.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je namieste uplatňovať postup podľa ust. § 65 a nasl. Správneho poriadku, t.j. zrušiť rozhodnutie v rámci jeho preskúmania mimo odvolacieho konania. Uvedený názor potvrdil v obdobnej veci aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, a to rozsudkom zo dňa 25.09.2012 č. k. 8Sžo/45/2011.

Žalobca uviedol, že PPA ako správny orgán je podľa zákona č. 274/2006 Z.z. o podpore v poľnohospodárstve a rozvoji vidieka oprávnená rozhodovať o poskytovaní podpory v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky. Poskytnúť podporu vo forme jednotnej platby na plochu je v zmysle uvedených právnych predpisov možné tomu poľnohospodárskemu subjektu, ktorý preukáže právny vzťah k pôde, ku ktorej žiada podporu a ktorý súčasne túto pôdu aj riadne obhospodaruje. Splnenie uvedených podmienok pre poskytnutie podpory vo forme jednotnej platby na plochu bolo zo strany žalobcu v rámci správneho konania pred PPA jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností preukázané. Uviedol, že v rámci správneho konania o jeho žiadosti na rok 2006 bolo listinnými dôkaznými prostriedkami jednoznačne preukázané, že v roku 2006 žalobca bol oprávnený užívať pozemky (poľnohospodársku pôdu), vo vzťahu ku ktorým bola poskytnutá platba od PPA a tiež, že

žalobca uvedené pozemky (poľnohospodársku pôdu) obhospodaroval. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca bol v roku 2006 jediným oprávneným užívateľom, ako aj riadnym hospodárom sporných pozemkov. Preto pokiaľ mu rozhodnutím PPA boli priznané vo vzťahu k sporným pozemkom priame platby, tieto mu boli priznané oprávnene, pretože preukázal splnenie všetkých podmienok pre poskytnutie podpory za rok 2006.

Pokiaľ prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že konanie o podpore a dotáciách v poľnohospodárstve nie je tým správnym miestom, kde by sa mali riešiť spory o vlastníctvo či trvanie nájmu poľnohospodárskej pôdy, keďže v žiadostiach o podporu na rok 2006 deklaroval užívacie právo k tým istým pozemkom tak žalobca, ako aj obchodná spoločnosť AZEX, s.r.o., žalobca uviedol, že súhlasí s názorom prvostupňového súdu, že jediným orgánom oprávneným posúdiť otázku platnosti resp. neplatnosti odstúpenia od zmlúv či platnosti nájomných zmlúv je súd. Uvedenú argumentáciu prvostupňového súdu však nepovažoval za príliehavú, nakoľko v danom prípade sa PPA nezaoberala otázkou platnosti či neplatnosti odstúpenia od zmlúv, ale PPA ako správny orgán oprávnený rozhodovať o priamych platbách (dotáciách) zamerala svoje dokazovanie jedine na zistenie, ktorý subjekt splnil podmienky pre priznanie platieb, pričom jednou z týchto podmienok je aj preukázanie užívacieho práva k pozemkom (poľnohospodárskej pôde). Z obsahu administratívneho spisu pritom jednoznačne vyplýva, že jediným oprávneným užívateľom tzv. sporných pozemkov bol žalobca, nakoľko užívacie právo k sporným pozemkom odvodzovalo buď od práva vlastníckeho alebo od práva nájomného.

Pokiaľ ide o preukázanie užívacieho práva k tzv. sporným pozemkom zo strany obchodnej spoločnosti AZEX, s.r.o., z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že splnenie uvedenej podmienky AZEX, s.r.o. preukazovalo poukazujúc či odvolávajúc sa na neexistujúce zmluvy. Osoby, ktoré boli v nájomných zmluvách v postavení prenajímateľa voči spoločnosti AZEX, s.r.o., od týchto zmlúv totiž odstúpili po tom, čo spoločnosť AZEX, s.r.o. na neobhospodarovanie ich pozemkov písomne upozornili. Z uvedeného vyplýva, že vlastníci pozemkov na základe jednostranného právneho úkonu, a to odstúpenia od zmluvy, nájomnú zmluvu uzatvorenú so spoločnosťou AZEX, s.r.o. zrušili. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku ex tunc zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. V prípade, ak by obchodná spoločnosť AZEX, s.r.o. ako „nájomca“ naďalej po platnom odstúpení od zmluvy užívala predmet nájmu, nepovažovalo by sa to za obnovenie nájomnej zmluvy za tých istých podmienok, za akých bola dojednaná v zmysle ust. § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ako to tvrdí nesprávne žalovaný). V zmysle ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka by tento stav znamenal len naplnenie skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ obchodná spoločnosť AZEX, s.r.o. považovala odstúpenia od zmlúv za neplatné, mala možnosť domáhať sa na súde vyslovenia neplatnosti predmetných odstúpení resp. určenia užívacieho práva, čo neurobila. Na margo odstúpenia od zmlúv žalobca uviedol, že dôvodom odstúpenia vlastníkov od nájomných zmlúv uzavretých s obchodnou spoločnosťou AZEX, s.r.o. bola práve tá skutočnosť, že spoločnosť AZEX, s.r.o. ako nájomca predmetné pozemky na zmluvne dojednaný účel vôbec nepoužívala, opakovane neobhospodarovala a teda sa nestarala o tieto pozemky so starostlivosťou riadneho hospodára.

Argumentáciu prvostupňového súdu, ktorý nesúhlasil s názorom žalobcu, že konanie o preskúmanie rozhodnutia PPA mimo odvolacieho konania nebolo začaté v zákonom stanovenej trojročnej lehote, žalobca považoval za neprijateľnú. Uviedol, že konanie o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania je v zmysle ust. § 18 ods. 2 a 3 správneho poriadku začaté okamihom doručenia oznámenia o začatí konania účastníkovi pôvodného konania, a to v trojročnej lehote od právoplatnosti rozhodnutia. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva povinnosť správneho orgánu upovedomiť všetkých známych účastníkov konania o začatí konania, pričom konanie je začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon. Čas začatia správneho konania je potrebné určiť najmä preto, lebo začatím konania vznikajú účastníkovi konania procesné práva a povinnosti. Podľa ust. § 33 ods. 2 správneho poriadku, správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Za prvý úkon, ktorý urobil správny orgán voči účastníkovi konania - žalobcovi, treba teda považovať ten okamih, keď mu bola predpísaným spôsobom doručená prvá písomnosť súčasne obsahujúca upovedomenie o začatí konania.

Vzhľadom na charakter a zmysel uvedených zákonných ustanovení je zrejmé, že doručenie rozhodnutia vo veci samej nemôže byť tým úkonom správneho orgánu, ktorým súčasne oznamuje začatie konania. Taká interpretácia by totiž vo svojich dôsledkoch viedla k stavu, keď by bol z jedného úkonu úkon, ktorým sa účastníkovi konania oznamuje začatie konania a súčasne úkon - rozhodnutie, ktorým sa o právach a povinnostiach účastníka konania rozhodlo. Z uvedeného vyplýva, že správne konanie nemôže správny orgán začať až po vydaní rozhodnutia, ktoré má byť výsledkom správneho konania. V tejto súvislosti žalobca poukázal na právny názor Najvyššieho súdu SR, prezentovaný v rozsudku zo dňa 08.10.2010 č. k. 3Sžo 56/2010.

Tvrdenie, že doručenie rozhodnutia žalovaného zo dňa 19.06.2009 nie je a ani nemôže byť prvým úkonom žalovaného urobeným voči žalobcovi, ktorým sa mimo odvolacie konanie v predmetnej veci začalo, Krajský súd v Bratislave v danej veci už raz prisvedčil, a to rozsudkom zo dňa 16.11.2010 č. k. 3S /255/2009-741. Jeden a ten istý súd vydal v danej veci dve protichodné rozhodnutia, keď v prvom prípade prezentuje názor, že správny orgán si nesplnil povinnosť upovedomiť naše spoločenstvo o začatí konania, aby tak mohlo uplatniť všetky svoje práva i povinnosti a vyzýva ho k odstráneniu uvedeného nedostatku, kým v druhom prípade zastáva názor, že správny orgán si uvedenú povinnosť splnil, a to vydaním rozhodnutia vo veci samej, nerešpektujúc pritom svoj predchádzajúci pokyn v danej veci, a to odstránenie nedostatku upovedomiť naše spoločenstvo o začatí konania, ku ktorému došlo písomným podaním zo dňa 25.08.2011, doručenému dňa 31.08.2011.

Keďže v danom prípade konanie o preskúmanie rozhodnutia PPA bolo začaté dňa 31.08.2011, t.j. konanie o preskúmanie rozhodnutia PPA mimo odvolacieho konania nebolo začaté v zákonom stanovenej trojročnej lehote. Žalovaný preto nemal začať konanie o preskúmanie rozhodnutia PPA mimo odvolacieho konania, a ak už takéto konanie dňa 31.08.2011 začal z dôvodu uplynutia trojročnej lehoty na preskúmanie rozhodnutia PPA mimo odvolacieho konania, žalovaný mal zákonnú povinnosť toto konanie zastaviť. Keďže žalovaný uvedeným spôsobom nepostupoval a jediným zákonným postupom bolo prijatie rozhodnutia o odmietnutí podnetu JUDr. Soukeníka žalobca tvrdil, že postup žalovaného odporuje zákonu. Vzhľadom na uvedené žalobca považoval napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu za vecne správne a nezákonné.

Pre úplnosť uviedol, že jedným z dôvodov podania žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra i ministerstva bola aj skutočnosť, že podľa názoru žalobcu žalovaný nepostupoval v súlade so zákonom a svojim konaním mu odňal možnosť konať pred správnym orgánom. V tejto súvislosti žalobca poukázal na fakt, že jedným z podkladov na vydanie rozhodnutí, ktorých zrušenia sa žalobca v tomto konaní domáhal, bolo okrem iného aj oznámenie JUDr. Soukeníka zo dňa 22.08.2011 spolu s jeho prílohami, najmä s rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 06.10.2010 č. k. 4C/17/2008-258 (ďalej aj „rozsudok OS ZH“) a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 05.11.2011 č. k. 15Co/331/2010-288, ktorým bol rozsudok OS ZH zrušený. Uvedené rozhodnutia neboli žalobcovi do dnešného dňa doručené. Rovnako tak mu nebolo doručené ani oznámenie JUDr. Soukeníka. Správny orgán svojím postupom podľa názoru žalobcu mu odňal práva priznané ustanoveniami správneho poriadku a zasiahol tak do nášho práva zakotveného v článku 46 ods. 2 Ústavy SR. Tým, že žalobcovi ministerstvo nedalo možnosť vyjadriť sa k týmto podkladom, postupovalo v rozpore s ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku, čím mu zároveň odňalo možnosť uplatniť vplyv na priebeh a výsledok konania. Rozhodnutie ministerstva treba aj z uvedeného dôvodu považovať za nezákonné. Napriek tomu, že vyššie uvedené skutočnosti ako dôvod podania žaloby žalobca uvádzal, k uvedeným skutočnostiam prvostupňový súd nezaujal žiadne stanovisko. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca považoval rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.03.2014 č. k. 2S 194/2012-160 za vecne nesprávny a nezákonný. S poukazom na vyššie uvedené žiadal, aby odvolací súd v zmysle ust. § 250ja ods. 3 O.s.p. a s poukazom na ust. § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. zmenil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.03.2014 č. k. 2S 194/2012-160 tak, že rozhodnutie žalovaného č. 659/2012-420 zo

dňa 28.03.2012 a jemu predchádzajúce rozhodnutie číslo spisu: 3648/2011-560, číslo záznamu: 52213/2011 zo dňa 15.11.2011 zruší a vráti vec žalovanému orgánu na ďalšie konanie.

Zároveň žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť mu trovy prvoradného súdneho konania tak, ako ich právny zástupca vyčísli v písomnom podaní označenom ako „Výčíslenie trov konania“ zo dňa 30.10.2012, ktoré tvorí súčasť súdneho spisu Krajského súdu Bratislava č. k. 2S 194/2012 a taktiež, aby uložil žalovanému povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania tak, ako ich vyčísli v prílohe odvolania.

### III.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Zároveň uviedol, že žalobca neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli predmetom prerokovania sporu na ústnom pojednávaní, pričom krajský súd sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami uvedenými v žalobe a vec správne posúdil.

### IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu a dospel k záveru, že tomuto odvolaniu nemožno priznať úspech.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk) <.. Rozsudok bol verejne vyhlásený 27. januára 2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 prvá veta O.s.p.). Preto v správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, t.j. jeho rozsah je obmedzený účelom správneho súdnictva (§ 250i ods. 1 veta druhá O.s.p.). Je to tak preto, že úlohou súdu v správnom súdnictve (prvoradného ani odvolacieho) nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu dopĺňaním rozsiahleho dokazovania, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne

doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, pričom duplicitné opakovanie pre účastníkov známych faktov v prejednávannej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu považuje za nadbytočné. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní uvádza nasledovné.

Úlohou prvostupňového súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného č.: 659/2012-420 z 28. marca 2012, ktorým vo veci rozkladu žalobcu podaného proti prvostupňovému rozhodnutiu Ministerstva poľnohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky číslo spisu: 3648/2011-560 z 15. novembra 2011 - ktorým podľa § 65 ods. 2 správneho poriadku bolo zrušené právoplatné rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry č. 500/482/19/2007 z 20. júna 2007 ako nezákonné a vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie - rozhodol tak, že rozkladu nevyhovelo a uvedené prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Podľa § 65 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 71/1967 Zb. Správneho poriadku rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať správny orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správneho orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal (§ 58), ak ide o rozhodnutie ústredného orgánu štátnej správy, jeho vedúci na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie (§ 61 ods. 2).

Správny orgán príslušný na preskúmanie rozhodnutia ho zruší alebo zmení, ak bolo vydané v rozpore so zákonom, všeobecne záväzným právnym predpisom alebo všeobecne záväzným nariadením. Pri zrušení alebo zmene rozhodnutia dbá na to, aby práva nadobudnuté dobromyseľne boli čo najmenej dotknuté.

Pri preskúmaní rozhodnutia vychádza správny orgán z právneho stavu a skutkových okolností v čase vydania rozhodnutia. Nemôže preto zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie, ak sa po jeho vydaní dodatočne zmenili rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo.

Z horeuvedeného vyplýva, že právoplatné rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry bolo zrušené postupom podľa § 65 ods. 2 Správneho poriadku t.j. na základe preskúmania v rámci mimo odvolacieho konania. Ako správne konštatoval prvostupňový súd, zrušenie právoplatného rozhodnutia v mimo odvolacom konaní prichádza do úvahy najmä vtedy, keď bola uložená povinnosť alebo priznané právo v rozpore so zákonom, pričom dôvodom na zrušenie právoplatného rozhodnutia mimoodvolacieho konania je len taká nezákonnosť, ktorá existovala už v čase jeho vydania.

V posudzovanej veci bolo zrušené podľa § 65 ods. 2 Správneho poriadku rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry, ktorým rozhodla o poskytnutí podpory na jednotnú platbu na plochu pre rok 2006 vo výške 545 686,27 Sk (po prepočte konverzným kurzom 30,1260 predstavujúcej sumu 18 113,466 €) pre žalobcu.

Podľa § 7 ods. 1 písm. a/ zákona č. 274/2006 Z.z. platobná agentúra rozhoduje o poskytovaní podpory a o poskytovaní dotácií a kontroluje jej použitie.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 274/2006 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa ods. 2 písm. b/ všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie a schvaľovanie žiadosti o dotácie podľa § 13 až 15.

Senát najvyššieho súdu po dôslednom oboznámení sa s podkladmi súdneho spisu - ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného, vrátane prvostupňového správneho orgánu - zistil, že na základe žiadosti žalobcu z 21. apríla 2006 Pôdohospodárska platobná agentúra rozhodnutím č. 500/1656/14459/2006 zo 16. januára 2007 rozhodla o neposkytnutí podpory na jednotnú platbu na plochu a súčasne vylúčenie z poskytovania podpory vo výške 691.953,71 Sk. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia nie je zrejmé, z akého dôvodu žiadosti žalobcu nebolo vyhovené.

Následne rozhodnutím č. 500/482/19/2007 z 20. júna 2007 Pôdohospodárska platobná agentúra schválila na základe uvedenej žiadosti žalobcu poskytnutie podpory na jednotnú platbu na plochu vo výške 545.686,27 Sk. Uvedené rozhodnutie obsahuje obsahovo totožné odôvodnenie, ako predchádzajúce, t.j. ktorým nebolo žiadosti žalobcu vyhovené, len s tým rozdielom, že v závere je uvedené, že „týmto rozhodnutím sa rozhodnutie č. 500/1656/14459/2006 zo 16. januára 2007 v zmysle § 57 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov zrušuje“. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia nie je zrejmé, čo bolo dôvodom autoremedúry, pretože Pôdohospodárska platobná agentúra svoj postup vôbec neodôvodnila. Z administratívneho spisu pritom vyplýva, že o priame platby na plochu na rok 2006 k tým istým pozemkom požiadali okrem žalobcu aj spoločnosti AZEX, s.r.o. a AGROSYSTÉM, s.r.o.

Ako správne skonštatoval prvostupňový súd, v konaní nebola nijako vyriešená otázka, ktorému z troch subjektov, ktoré vo svojich žiadostiach deklarovali rovnaké pozemky, patrí podpora vo forme jednotnej platby na plochu a z akých dôvodov.

Úlohou súdu v preskúmvanej veci bolo posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky, za existencie ktorých správny orgán postupom podľa § 65 ods. 2 správneho poriadku mohol zrušiť právoplatné rozhodnutie Poľnohospodárskej platobnej agentúry, ktorým bola žalobcovi poskytnutá podpora na jednotnú platbu na rok 2006.

Za stavu, že rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry, ktorým bola žalobcovi poskytnutá podpora na rok 2006 v sume 545.686, 27 Sk, vôbec nereaguje na skutočnosť, že k tým istým pôdnym dielom boli uplatnené žiadosti o podporu zo strany viacerých subjektov (nielen žalobcu), nezmieňuje sa o kontrolách na mieste vykonaných u všetkých troch uchádzačov, ani o predchádzajúcom rozhodnutí o nepriznaní podpory žalobcovi (s výnimkou výroku o zrušení tohto rozhodnutia bez akéhokolvek odôvodnenia), nijakým spôsobom nevysvetľuje, prečo správny orgán schválil žiadosť o podporu vo forme jednotnej platby na plochu práve žalobcovi, bolo možné aj podľa názoru odvolacieho súdu spoľahlivo uzavrieť, že zrušené rozhodnutie nespĺňa štandardy dobrej správy. Senát odvolacieho súdu sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou prvostupňového súdu, že aj v prípade, že sa na konanie nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, je povinnosťou správnych orgánov rozhodnutie náležite odôvodniť.

Absencia procesného pravidla nemôže v právnom štáte znamenať priestor pre ľubovôľu orgánu verejnej správy.

Senát odvolacieho súdu zdôrazňuje, že pokiaľ Pôdohospodárska platobná agentúra v odôvodnení rozhodnutia len stručne konštatovala, že preskúmala žiadosť žiadateľa s tým, že len citovala príslušné na vec vzťahujúce predpisy, v zmysle ktorých vykonala kontroly a posudzovala žiadosť - nemožno tvrdiť, že uvedené rozhodnutie bolo vydané v súlade s hmotným právom. V danom prípade to platí o to

viac, že ide o rozhodnutie vydané v rámci autoremedúry, ktorým bolo pôvodné rozhodnutie nahradené rozhodnutím iným, a to bez akéhokoľvek logického zdôvodnenia obsahujúceho vysvetlenie postupu Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

Pri právoplatnom rozhodnutí správneho orgánu, postrádajúcim odôvodnenie spôsobu tohto rozhodnutia, nemožno v rámci preskúmania tohto rozhodnutia mimo odvolacieho konania automaticky konštatovať, že ide o rozhodnutie vydané v súlade s hmotným právom. Takáto argumentácia je nielen v rozpore s princípmi elementárnej logiky, ale aj v rozpore so všeobecnými právnymi princípmi.

Na tomto mieste senát odvolacieho súdu zároveň považuje za potrebné zdôrazniť, že pripustenie výkladu žalobcu by mohlo mať za následok svojvôľu správnych orgánov pri vydávaní rozhodnutí, postup ktorý je v právnom štáte neakceptovateľný.

Ako vyplýva z nálezu Ústavného súdu českej republiky Pl. ÚS 33/97 zo 17. decembra 1997 „za spravodlivé prejednanie vecí možno považovať len taký postup vykonávateľa verejnej správy, ktorý rešpektuje všetky procesné princípy tvoriace súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd bez ohľadu na formuláciu danú konkrétnou pozitívnou právnou úpravou“.

Podľa § 18 ods. 1 správneho poriadku konanie sa začína na návrh účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu. Podľa ods. 2 konanie je začaté dňom, keď podanie účastníka konania došlo správneho orgánu príslušnému vo veci rozhodnúť. Pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon.

Pokiaľ žalobca v rámci odvolania namietal, že konanie o preskúmanie rozhodnutia Pôdohospodárskej platobnej agentúry mimo odvolacieho konania nebolo začaté v zákonom stanovenej trojročnej lehote, odvolací súd ani tejto námietke nemohol priznať úspech. Konanie o preskúmanie právoplatného rozhodnutia mimo odvolacieho konania sa začína na podnet správneho orgánu a to bez ohľadu na skutočnosť, či sa správny orgán o dôvode pre začatie tohto konania dozvedel z vlastnej činnosti, alebo na základe oznámenia tretej osoby. V zmysle § 18 ods. 2 druhá veta správneho poriadku sa mimo odvolacie konanie považuje za začaté dňom, keď správny orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon. Spravidla býva týmto úkonom oznámenie o začatí mimo odvolacieho konania, ku ktorému môžu účastníci konania zaujať stanovisko. Je pravdou, že v prejednávanej veci správny orgán doručil formálne oznámenie o začatí mimo odvolacieho konania žalobcovi až dňa 30. augusta 2011, a to na základe právneho názoru vyjadreného v rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 255/2009-741. Avšak je nespornou skutočnosťou, že najneskôr dňa 06. júla 2009, kedy bolo žalobcovi doručené rozhodnutie žalovaného č. 6170/2009 zo dňa 19. júna 2009 o zrušení rozhodnutia PPA č. 500/482/19/2007 zo dňa 20. júna 2007 v mimo odvolacom konaní, sa žalobca o začatí mimo odvolacieho konania dozvedel a mohol uplatniť v tomto konaní všetky svoje procesné práva. Rozhodnutie žalovaného zo dňa 19. júna 2009 teda bolo prvým úkonom žalovaného urobeným voči žalobcovi, ktorým sa mimo odvolacie konanie v predmetnej veci začalo. Keďže sa tak stalo pred uplynutím troch rokov od právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia PPA zo dňa 20. júna 2007, aj podľa názoru senátu najvyššieho súdu možno spoľahlivo konštatovať, že postup žalovaného bol v súlade s § 68 ods. 1 a 2 správneho poriadku.

Preto, ak krajský súd dospel k právnomu záveru totožnému so záverom správnych orgánov oboch stupňov a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny.

Odvolací súd zistil, že odvolanie žalobcu neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.